

Geachte heer Colman en mevrouw Degriek,

U heeft een prijs gewonnen van de Stichting Eén en Ander, gefeliciteerd!
Maar wat is dat nou eigenlijk voor een club, zult u zich ongetwijfeld hebben afgevraagd.

In de statuten van onze stichting, die inmiddels haar eerste lustrum erop heeft zitten, staat de doelstelling: "Het ontwikkelen van nieuwe projecten en activiteiten op het gebied van charitas, cultuur, wetenschap of het algemeen nut", alsmede de hulp aan nooddriftigen.

De stichting Een en Ander wil er zijn voor het algemeen nut. Ons land, Nederland, is een versnipperd land, opgedeeld in talloze belangen. Omdat altijd naar iedereen geluisterd moet worden, heeft elk belang een stem, zolang men maar geprononceerd ergens voor of tegen is.

In al dat geschetter dreigt het algemeen belang nog wel eens uit het oog te worden verloren.

Het pleidooi voor het algemeen nut is een moeizaam jongleren met allerlei deelbelangen. Maar wat heeft dat met Poëzie te maken, zult u zich afvragen?
Wel, Poëzie en het algemeen belang hebben wel wat met elkaar gemeen.

"Beide zijn gratis", zou de overleden volksschrijver Gerard Reve hebben gezegd.
Maar wat gratis is is niet zonder waarde.

Juist die zaken in het leven die ons bij tijd en wijle zo vanzelfsprekend lijken - ik noem bijvoorbeeld cultuur, beschaving, natuurschoon, mensenrechten, maar ook de vierde symphonie van Gustav Mahler - zijn het beschermen meer dan waard.

Want wat vanzelfsprekend, en daardoor voor sommigen zelfs overbodig mag lijken is dat lang niet altijd.

Het thema voor de Eén en Ander Poëzieprijs 2009 was "vertrouwen is een sprong in het licht".

"Vertrouwen", weer zoiets dat zo vanzelfsprekend lijkt.

"Vertrouwen is een goede investering" luidt de eerste van de "Tien van Simonis", een aantal discussiestellingen van ons zeer gewaardeerde bestuurslid Juriaan Simonis.

Vertrouwen is iets heel kwetsbaars. Het is er, of het is er niet. En als vertrouwen wordt uitgesproken, dan is er eigenlijk sprake van het tegendeel.

Vertrouwen is onontbeerlijk om het leven tegemoet te treden. In de kwetsbaarheid van vertrouwen ervaren ligt de notie dat het ook mis kan gaan. Juist dat maakt het zo waardevol.

Vertrouwen in het Grieks wordt vertaald met het woord "Pistos".

Toen de bijbelvertalers in de vierde eeuw na Christus de Bijbel in het Latijn vertaalden om tegemoet te komen aan de nieuwe situatie waarin het Christendom de staatsgodsdienst van het Romeinse rijk was geworden, werd "pistos" vervangen door het latijnse woord "credo".

Credo betekent echter veel meer geloven, en dat is iets anders dan vertrouwen.

Als je gelooft dat iets goed af zal lopen, dan ga je er eigenlijk vanuit dat het goed gaat lopen.

Als je vertrouwt op een goede afloop doe je dat weliswaar ook, maar er zit meer een element van onzekerheid in; bewustzijn van het feit dat iets dat goed kan gaan, voor hetzelfde geld ook fout kan aflopen.

Wat is er kwetsbaarder en meer op het vertrouwen aangewezen dan de liefde?
Juist deze verwijzing maakte dat het winnende gedicht zo wonderwel paste in het thema van dit jaar.

Het bestuur van de stichting Eén en Ander wil juist dit vertrouwen onder de aandacht van de samenleving brengen. Vertrouwen is een kwaliteit die iedereen als waardevol beschouwt, maar waar ieder zijn deel aan heeft om het ook waar te maken.

Er is een sociologisch experiment waarbij op een vol perron aan een wildvreemde treinpassagier een laptop wordt meegegeven met de mededeling: “Deze is mijn dochter vergeten die straks een belangrijke presentatie heeft voor haar studie. Op het volgende station wacht ze u op”.

Doel van het experiment is om te zien hoeveel laptops aankomen en hoeveel er verdwijnen. Het zal u niet verbazen dat onze twee landen, samen met Duitsland en Scandinavië, altijd hoog scoren als het gaat om aangekomen laptops. Een “high trust society” zou de filosoof Francis Fukuyama zeggen.

Maar vertrouwen laat zich misschien meten in gemiddelden, het kan er altijd zijn, of niet.

In elk land wonen mensen die zich overgeven aan het vertrouwen, en overal zijn er helaas mensen die dat beschamen. Het is niet anders.

Het belang van vertrouwen is wat betreft de stichting uitgedrukt met de toevoeging “een sprong in het licht”. Dit in tegenstelling tot het gezegde “een sprong in het duister”.

Vertrouwen maakt een samenleving waardevol, geeft meer kwaliteit aan het leven. Het bestuur van de stichting Eén en Ander is u dan ook zeer erkentelijk voor het zo mooi illustreren van die kernwaarde in uw winnende gedicht.

Laat ik afsluiten met het slotkoor uit de vierde van Mahler:

Die engelischen Stimmen, Ermuntern die Sinnen,
Daß alles für Freude erwacht.

Ik dank u hartelijk voor de “Engelische stemme” van uw gedicht ,
die ons “für Freude erwacht”.